

ASPECTES HIMENOPTEROLÒGICS

per

ANTONI VILARRÚBIA

Vespa austriaca Latr., espècie nova per a la
Península Ibèrica

De les cent cinquanta espècies que hom coneix del gènere *Vespa* solament deu o dotze pertanyen a la fauna europea. El senyor DUSMET, en el seu treball «Véspidos, Euménidos y Masáridos de España» publicat l'any 1903 en el Butlletí de la Societat Espanyola d'Història Natural, esmenta set espècies espanyoles (*crabo*, *media*, *sylvestris*, *saxonica*, *vulgaris*, *germanica* i *rufa*) i considera les *Vespa austriaca* Fabr., i *V. orientalis* Fabr., com a espècies que possiblement poden ésser trobades a Espanya. La *Vespa austriaca*, citada per ANDRÉ d'Escòcia, Suïssa, Alemanya i els Vosgos (França) àdhuc havia estat observada en el Trentino, per Cobelli, la qual circumstància feia molt més probable la seva existència a Espanya. De Catalunya coneixiem les *Vespa crabo*, *sylvestris*, *germanica*, i *vulgaris*, citades per MARTORELL i PEÑA, ANTIGA, CUNÍ i CODINA els quals ens les donaren a conèixer per mitjà de catàlegs i notes d'excursions publicades en les revistes espanyoles d'història natural. L'any 1931 Mn. Lluís VILARRÚBIA, en el seu treball sobre «Vèspids de la comarca de Vic», ultra les espècies trobades fins aleshores a Catalunya, esmenta la *V. rufa* L., observada abundantament a Les Guilleries i amb menys abundància a Balenyà. Aquestes eren les espècies de *Vespa* que fins ara coneixiem de Catalunya.

Avui nosaltres podem confirmar les encertades suposicions del Dr. DUSMET referents a la presència a la nostra terra de la *Vespa austriaca* Latr. A primers d'octubre del 1932, en ocasió de trobar-nos al Pireneu per tal de realitzar una recerca entomològica a la collada de Toses, recollírem un exemplar ♂ de «Vespa» que, de moment, vàrem creure que es tractava d'una de les moltes varietats que presenten els ♂♂ de *Vespa rufa* L. Enguany, però, havent emprès l'estudi i ordenació dels vèspids del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, hem pogut comprovar que es tractava d'un exem-

plar ♂ de *V. austriaca* Latr. Els seus caràcters concorden amb la descripció que donen d'aquesta espècie ANDRÉ, SCHULTES i BERLAND. Per a millor seguretat, vàrem trametre l'esmentat exemplar al Dr. DUSMET de Madrid, el qual també va creure que es tractava d'un exemplar ♂ de *V. austriaca*, sense tenir, però, una completa seguretat per insuficiència de material de comparació. Aquests dubtes s'esvaïren amb la insospitada troballa de dues típiques ♀ ♀, efectuada darrerament entre el material d'estudi, del Museu, recollit pel senyor CODINA a Sant Joan de l'Erm l'any 1916. Ambdós exemplars presenten ben marcades les característiques específiques. La *Vespa austriaca* Latr., ofereix la particularitat de no haver-se trobat la treballadora. Viu paràsita de la *Vespa rufa* L., Schmiedeknecht, 1881, i 1907, p. 278, va crear per ella el gènere *Pseudovespa*, (*Pseudovespa austriaca*). WHEELER diu que existeix a l'Amèrica del Nord una espècie, *V. artica*, de costums anàlegs, i viu dintre els nius de *V. diabolica*.

Laboratori d'Entomologia